

Öz-Yönetimli Öğrenme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). Öz-Yönetimli Öğrenme Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28752>

Özet

Öz-Yönetimli Öğrenme Ölçeği (ÖYÖÖ), orijinal adı Self-Directed Learning Scale (SDLS) olan psikometrik bir aracın Türkçe adaptasyonudur. Bu ölçek, bireylerin kendi öğrenme süreçlerini başlatma, yönlendirme ve değerlendirme becerilerini ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçeğin Türkçe uyarlaması, 2018 yılında Demircioğlu ve arkadaşları tarafından yapılmış olup, yükseköğretim ve üniversite öğrencilerinin öz-yönetimli öğrenme düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde belirlemeyi hedeflemektedir. Bu uyarlama çalışması, ölçeğin kültürel bağlamda geçerliliğini ve güvenilirliğini destekleyen kapsamlı psikometrik analizler içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Öz-Yönetimli Öğrenme Ölçeği, SDLS, Öz-Yönetimli Öğrenme, Öğrenme Becerileri, Uyarlama, Psikometri, Eğitim Psikolojisi

Yazarlar

Z. I. Demircioğlu, B. Öge, E. E. Fuçular, T. Çevik, M. Denizci-Nazlıgül, Erol Özçelik

Amaç

Öz-Yönetimli Öğrenme Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin öğrenme süreçlerinde ne ölçüde inisiyatif aldıkları, kaynakları nasıl yönettiklerini ve öğrenmelerini nasıl değerlendirdiklerini belirlemektir. Ölçek, öğrencilerin başsız öğrenme kapasitelerini ortaya koyarak, eğitimcilerin ve araştırmacıların öz-yönetimli öğrenmeyi destekleyici müdahaleler geliştirmesine olanak tanır.

Ölçeğin Türkçe adaptasyonu, orijinal yapıyı Türk kültürüne ve eğitim sistemine uygun hale getirerek, Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında öz-yönetimli öğrenme düzeylerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesini sağlamıştır. Bu adaptasyon, özellikle üniversite öğrencilerinin akademik başarıları ile öz-yönetim becerileri arasındaki ilişkiyi incelemek isteyen araştırmacılar için kritik bir araç sunmaktadır.

Yapı

Öz-Yönetimli Öğrenme (ÖYÖ), bireyin kendi öğrenme ihtiyaçlarını tanımlama, öğrenme hedeflerini formüle etme, bu hedeflere ulaşmak için kaynakları belirleme, uygun öğrenme stratejilerini seçme ve öğrenme sonuçlarını değerlendirme süreçlerini kapsayan bir yapıdır. Bu ölçek, genellikle bireyin öğrenme motivasyonu, planlama yeteneği, uygulama becerisi ve değerlendirme alışkanlıkları gibi alt boyutları ölçmektedir.

Ölçek, bireyin öğrenme ortamına olan aktif katılımı, sorumluluk alma düzeyini ve karşılaşılan

zorluklar karşısında gösterdiği esnekliği de değerlendirir. Öz-yönetimli öğrenme, çağdaş eğitim paradigmasında kritik bir beceri olarak kabul edilmekte olup, bireyin yaşam boyu öğrenme kapasitesinin temelini oluşturur.

Geçerlik

Demircioğlu ve arkadaşları (2018) tarafından yürütülen Türkçe adaptasyon çalışmasında, ölçeğin yapı geçerliğini test etmek amacıyla doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılmıştır. Analiz sonuçları, ölçeğin kuramsal yapısının Türk örnekleminde de korunduğunu ve iyi düzeyde uyum sağladığını göstermiştir.

Ayrıca, ölçeğin kapsam geçerliği, uzman görüşleri alınarak sağlanmış ve maddelerin ölçülmek istenen yapıyı temsil etme derecesi incelenmiştir. Yapılan analizler, ölçeğin öz-yönetimli öğrenme yapısının geçerli bir şekilde ölçebildiğini ve ilgili diğer yapılarla beklenen düzeyde ilişkiler gösterdiğini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) hesaplanarak gerçekleştirilmiştir. Türkçe uyarlama çalışmasında elde edilen Cronbach Alfa değerleri, ölçeğin genelinde ve alt boyutlarında yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermiştir (Genellikle .80 üzerinde). Bu bulgular, ölçeğin farklı uygulamalarda tutarlı sonuçlar vereceği anlamına gelmektedir.

Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçek maddelerinin aynı psikolojik yapıyı ölçmekte birlikte çalıştığını doğulamaktadır. Güvenirlik çalışmalarıında ayrıca test-tekrar test güvenilirliği gibi yöntemler de kullanılarak ölçeğin zamana karşı istikrarı incelenmiş ve tatmin edici sonuçlar elde edilmiştir.

Faktör Analizi

Öz-Yönetimli Öğrenme Ölçeği'nin Türkçe adaptasyonunda, orijinal ölçeğin faktör yapısını doğulamak amacıyla faktör analizi yapılmıştır. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu yapısının Türk örnekleminde de geçerli olduğunu ortaya koymuştur.

Doğrulayıcı faktör analizi (DFA) sonuçları, model uyum indekslerinin (RMSEA, CFI, TLI vb.) kabul edilebilir sınırlar içinde olduğunu göstermiştir. Bu durum, SDLS'nin Türkçe versiyonunun, teorik olarak belirlenen öz-yönetimli öğrenme alt boyutları tarafından başarıyla ayrıntı edebildiğini ve sağlam bir yapısal temele sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Araç

Test Type: Uyarlama Ölçeği (Adaptation Scale)

Format: Genellikle 5'li veya 6'lı Likert Tipi Ölçek formatında derecelendirilmiştir. (Örneğin: 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yükseköğretim Kurumlarındaki Öğrenciler (College and University Students)

Age Group: Genç Yetkinler (Yaklaşık 18-25 yaş aralığı)

Population Details: Türkçe uyarlama çalışması, Türkiye'deki çeşitli üniversitelerde öğrenim gören lisans öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale). Bireylerin kendi öğrenme davranışları ve tutumları hakkında yargıda bulunmaları beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler

Öğrenme Stratejileri, Eğitim Psikolojisi, Akademik Başarı, İç Tutarlılık, Likert Ölçeği, Faktör Yapısı, Psikometri

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama çalışmasının sorumlu yazarı Erol Özçelik'in ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: ozcelik@cankaya.edu.tr (Sorumlu Yazar Erol Özçelik)

Correspondence Address: Çankaya Üniversitesi, Ankara, Türkiye (Makale referansına dayanarak)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin kullanımı için izin ve ücret bilgileri, sorumlu yazar Erol Özçelik veya ilgili makalenin yayınlandığı dergi (International Journal of Assessment Tools in Education) üzerinden temin edilmelidir. Ölçeğin Türkçe adaptasyon çalışması **2018** yılında yayımlanmıştır.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [self-directed-learning-scale-sdls-toad.pdf](#)

Kaynakça

Demircio?lu, Z. I., Öge, B. , Fuçular, E. E., Çevik, T., Denizci-Nazl?göl, M. & Özçelik, E. (2018). Reliability, validity and Turkish adaptation of Self-Directed Learning Scale (SDLS). *International Journal of Assessment Tools in Education*, 5, 235-247. doi: 10.21449/ijate.401069

Öz-Yönetimli Ö?renme Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in madde listesi, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Maddelerin tam metnine eri?im için yay?mlanan makalenin (Demircio?lu et al., 2018) incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM